

TELEGRAFUL ROMÂN.

ăpare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătrariul II Aprile-Maiu-Iuniu al anului 1894, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedé în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se pótă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșescă cu ultima Martiu 1894, să-și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea fôiei.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 4 Aprile, 1894.

Două momente mai însemnate în viața sau istoria mai nouă a naționalităților, în special în viața publică-politică a românilor sunt la ordinea zilei și preocupă opiniunea publică și țiaristica română, cât și pe cea magiară.

Unul este enunțațiunile comitetului partidului național, pe cari le-am făcut cunoscute și noi cetitorilor în nrul ultim al fôiei noastre și în cari comitetul declară, că postulatul situațiunii este susținerea mai departe a programului național în tótă integritatea sa, după cum a fost statort în conferența dela 1881, deórece nici situațiunea politică nu s'a schimbat la noi înspre bine, nici voința națiunii române nu s'a strămutat față de acest program.

Al doilea moment însemnat este procesul memorandului, ficsat pe 7 Maiu și zilele următoare la Cluș.

Sunt aprópe doi ani de zile de când memorandumul a fost dus la Coronă și publicat și de atunci până

acum opiniunea a fost mereu agitată și ținută în órecare încordare cu privire la scirea despre acest proces. Se credea întâiu, că nu se va împrocesua comitetul, după-ce s'au făcut instrucțiunea să ăicea că se va sista procesul, cel puțin politicii calmi și serioși combinau, că guvernul va avea tactul de a nu mai produce nouă agitare și indignare între naționalități și cu deosebire în sinul românilor, după magiari cel mai numeros popor al patriei noastre. Să ădea cu socotélă la acesta mai cu samă în urma cunoscutelor enunțațiuni ale ministrului de interne Hieronymi.

Dar se vede, că guvernul și în genere magiarii vor să mérgă până în capét pe órarea apucată. E întrebare numai că în interesul și spre binele patriei este acesta procedere?

Scopul multelor procese politice se vede a fi intimidarea. Acest scop l-au avut și demonstrațiunile „cu petri patriotice” din Turda, Arad, Oradea-mare etc. ai căror urzitori și factori nedescoperiți și nepedepsiți au rămas și vor rămâne. Intimidarea însă fie cu forța brutală, fie pe calea de proces, nu pótă să-și aibă efectul dorit în secolul nostru al libertăților și față de noi, cari avem simț național desvoltat, ne iubim poporul nostru și suntem eredincioși fi și cetățeni ai patriei și ai tronului. Intimidarea își va fi avut efectul în secolii depărtați, cu caracter barbar. Atunci cel puternic putea comite acte grozave de tiranie față de supuși, ca să statuiască esemplu, dar ele erau pentru streinătate puțin cunoscute și au rămas ca file negre în cartea istoriei.

Acum procederea ce se observă de un timp încóce la noi față de naționalități, nu numai că produce indignare și nemulțămire în lăuntru, ci își aruncă valurile și în streinătate. Foile magiare să plâng mereu, că presa europénă atacă atitudinea magiarilor în cestiunea de naționalitate și singura mângăiere, ce o dau cetitorilor lor, e că acesta presă „e rău informată.” Faptul e, că acum adevéru-

nu se pótă ascunde, cum se puté odinórá pe timpul iobăgiei, când nu era postă și telegraf, nu era țiaristică și nici opiniune publică. De acesta se vede, că țin cont și ăiarele magiare, căci étă ce ăice „Hazánk” din 13 Aprile a. c. într'un articol, în care se ocupă cu enunțațiunile comitetului național și cu procesul memorandumului:

„Putem fi pregătiți, că atât opiniunea publică din România, cât și presa rău informată și agitată contra noastră din apusul Europei va face un atac puternic contra tiraniei magiare din incidentul acestui proces.”

Intrebăm acum, este cu cale, este în interesul patriei și chiar al elementului magiar acest proces?

Tot în acel articol „Hazánk” ăice că ocașunea, ca manifestațiunile și pe ocașunea procesului să se exprime cât de puternic, căci în modul acesta „guvernul și opiniunea publică magiară se va convinge, că cestiunea cea mai cardinală a politicei magiare este cestiunea de naționalitate. Și dacă se va convinge, continuă fôia, va avé doră atăta putere morală, ca să pună la ordinea zilei deslegarea ei definitivă.”

Procesul memorandumului ne arată, cum vrea guvernul să deslege această cestiune!

Revista politică.

În dieta din Budapesta s'a continuat desbaterea specială a proiectului despre căsătoria civilă, votându-se cu mare iuțală paragraf după paragraf, ici-colo cu câte o modificare de tot ne însemnată. În ședința de Sâmbătă s'a făcut ultima încercare de asalt contra guvernului pentru atitudinea observată față de cultul lui Kossuth. Ugron Gábor în aplausele furtunóse ale opoziției a vorbit cu mare vehemență contra guvernului, propunénd să i-se dea vot de blamă, propunerea lui însă e cădută, fiind respinsă cu o mare majoritate.

* * *

Comisiunea camerei din Viena a esaminat tratatul de comerț cu

România, a cărui basă este tratamentul națiunii celei mai favorisate și care asigură avantajii importante industriei bumbacului, lănei și pânzei, metalelor, zăharului etc. Tratatul e preferabil față cu răboiul vamal, care a pricinuit pagube mari ambelor țeri. Dl Wielawisky își exprimă satisfacțiunea, că nu s'a încheiat convenția veterinară. Dl Zedwitz propune o moțiune, prin care guvernul nu va puté în timpul duratei tractatului să încheie vr'o convenție veterinară cu România. Ministrul comerțului, respundénd la alți oratori, cari au vorbit în contra încheierii convenției veterinare, recunóște marele interes, ce este de a ocroti creșterea vitelor și ai asigurarea esportului în Germania, însă guvernul nu pótă să se angajeze în mod absolut pentru viitor. Tratatul actual nu conține convenția veterinară. În cazul, când guvernul ar propune una, deputații ar avé ocașune să presinte obiecțiunile lor. Ministrul agriculturii declară, că nu cunóște existența unei intențiuni de a încheia o convenție veterinară cu România. Mai mulți oratori au mai luat cuvântul pentru a accentua necesitatea tractatului. Resoluțiunea deputatului Wielawisky pentru a combate contrabanda de vite la frontieră, va fi intercalată la raport, ca o dorință a comisiunii. Comisiunea a adoptat tratatul de comerț austro-român cu rezoluția deputatului Zedwitz.

* * *

Vineri în 13 Aprile n. la órele 11 din ăi a sosit împératul Wilhelm la Viena. La gara stațiunii căii ferate l'au așteptat monarhul nostru Francisc Iosif și cu somități sociale. Primirea a fost cu somități foarte strălucită, ci și foarte intimă. Întâlnirea și salutarea cordială reciprocă între ambii monarhi s'a întéplat între viforósele ovațiuni a unei mulțimi nespuse.

Împératul Germaniei a fost timp de 24 óre óștel monarhului nostru. Acestă visită este răspunsul la felicitarea personală în Abbazia, unde îm-

FOIȚA.

Răspunsul d-lui G. Musicescu.

Onorate dle redactor,

În fôia, ce o redactați „Telegraful Român” Nr. 32 din 19/31 Martiu 1894 am cetit o „scrisóre deschisă” adresată mie de cătră dl Ioan Broju, în care scrisóre me pune în curent cu progresele, ce se realiséza de românii sibiieni pe terenul musical, amintind în același timp și plăcutele suveniruri, ce am lăsat pe acolo, cu ocașia escurșiunii, ce am făcut în 1890 cu corul metropolitan, ce-l dirig, prin Ungaria și Ardél.

Scrisórea dlui Broju, publicată în „Telegraful Român” fără nici o rezervă, me face să cred, că cele ăise de D-Sa nu sunt espresione numai a sentimentelor sale personale, ci că părerile sale sunt împărtășite și de opiniunea publică reprezentată prin fôia d-vóstre.

În asemenea împrejurări eu nu me simt destul de forte, să pot — după dorința ini-

mei, mele — esprima recunoscința și mulțămirea mea societății sibiene ca și tuturor fraților români din Transilvania și Banat, unde, fie personal, fie prin modestele mele scrieri musicale, am fost și sunt primit astfel cum nici odată nu-mi puteam închipui.

Să me espic:

În țéră, când am început producțiunile corale în programul căroră cu multă șfială am întrodus și câteva cantece populare, am găsit în confracții mei musici un zimbet ironic, cu unii din diletanți (cum era răposatul major Schelletti etc.) a trebuit să duc o luptă prin presă; ér cățiva din învêțații nostri (unul dl Gr. Cobălcescu) m'a și muștrat, cum de me ocup cu musica incultă și fără nici un sens, astăđi, când avem musica lui Haydn, Mozart, Beethoven etc.

Pentru tóte acestea însă m'a recom-pensat cu priasoință publicul în genere, începénd cu opinia și încheind cu capul statului.

Aceste recompense m'au îndemnat și încuragiat să încerc o escurșiune și prin alte țeri locuite de români, și anume: Transilvania, Banat, Sêrbia, Bulgaria, Turcia, Basarabia și Bucovina. Dar ăicătórea, că: „omul propune și Dumnezeu dispune” s'a

aplicat și mie, căci până când am resbătut să întru numai în Transilvania, am îmbătrânit cu 10 ani. În schimbul însă a tuturor greutăților și a năcazurilor îndurate, odată scăpat între români, am fost la culmea fericirii, căci pretutindenea am găsit o primire în adevér frățescă, inima caldă și largă, cu alte cuvinte am fost sêrbătoriți, ceea-ce m'a întinerit cu 20 de ani.

Cantecele noastre populare au fost de toți primite și gustate cu entusiasim, afară pótă de vre-o atomică parte din acei ce se ădăduse din punctul de vedere egoist, clasicismului și germanismului musical, și care atom, în îngâmfarea sa, numia creațiunea poporului „cantece mocănesci”, uitând se vede, că tocmai poporul, acei mocani îi întredă și-i plătesc să se resfețe în orașe. Odată cu acestea însă se mi-ăduc aminte cu multă plăcere și de o felicitare ce mi-a adresat un bătrân în Sibiu: „cantecele D-Vóstre grăesc în inimei, de acestea ne trebuesc”. O vorbă bună, bate dece rele.

Așa am făcut și eu, recunoscătoriu aprobărilor și îndemnelor majorității, am tot mers înainte, lăsând minorității timpul să se convingă de rătăcirea sa, și apoi singur să revie în sinul poporului, de unde a și esit.

Felicit din inimă „Reuniunea română de cântări din Sibiu” pentru progresele realitate; îi sunt sincer recunoscător pentru gentileța, ce a avut de a esecuta și din cantecele populare armonisate de mine. Nu mai puțin mulțămesc și dlui diriginte artistic al reuniunii, pentru ostenéla ce și-a dat pentru instruirea și interpretarea artistică a acelor cantece, care a atras aprobarea publicului.

Rog a mi se permite să adresez specialele mele mulțămiri gentilelor dómne și domnișóre, cari au luat parte în concert, amabilitatea căroră probéză încă odată originea ginteii latine, conducătórea lumii.

Cât privesce pe dl I. Broju, carele după o trecere de timp destul de respectabilă, și-a adus aminte de mine, procurându-mi cea mai plăcută amintire, ce am, nu pot să-i fiu decăt recunoscătoriu, mulțămindu-i din inimă și păstrându-i amiciei pentru totdeauna.

Primiți, vă rog, dle redactor, asigurarea prea distinsei mele considerațiuni.

Lași, 1 Aprile, 1894.

G. Musicescu.

păratul german și familia sa s'a simțit așa bine. Acosta scurtă vizită e viu comentată în presa monarhiei noastre precum și în presa esternă a menținerii păcii europene.

* * *

Ministrul rusesc de finanțe Witte, a primit zilele trecute pe un corespondent al ziarului german „Post“, înaintea căruia a făcut importante declarațiuni, din care reiese neîndoios apropierea dintre Rusia și Germania. Witte țise, că prin faptul, că dieta imperială germană a primit convenția comercială cu Rusia, s'a pecetluit bunele raporturi dintre cele două imperii. În cestiunea acosta ministrul rusesc de finanțe n'a fost, decât interpretul țarului. El cunoșce foarte bine momentul politic al acestei convenții.

* * *

Organul sêrbilor radicali din Neoplanta „Zastava“, făcând o paralelă între evenimentele din 1849 și între cele ce se petrec în 1894 scrie între altele: Aceleași primejdii ne amenință azi nu numai pe noi, ci și pe români și slovaci, precum a fost și atunci, în acele vremuri de năpaste. A treia și după deschiderea adunării noastre din Maiu, tocmai când se începură desbaterile în regulă, românii s'au adunat la Blaș, spre a protesta solemn în contra unirii silite a Transilvaniei cu Ungaria. Țr adunarea noastră din Maiu, împraștiindu-se, „călăuzită de simțăminte de prietenie sinceră către poporul românesc și asociându-se la toate progresele, cari el pôte să ajungă în dezvoltarea naționalității lui; dorind mult a'î sprijini spre a se uni ca o națiune își exprimasă speranța, că între sêrbi și români se vor întări legături frățesci. Așa a fost atunci și astăzi Țrăși se simte trebuința de acea solidaritate. Sêrbii, slovaci și românii au și elaborat un amănunțit program comun și nu așteptă decât ziua, ca să se pună în public și să se confirme ca punct de plecare a unei politice comune.

Nu trebuie Țre să vedem degetul provedinții, când pe lângă toate acele asemănări din timpurile de atunci și de azi, tocmai în anul acesta și Țrăși în luna lui Maiu aprȚpe în aceeași zi când se ținu adunarea românilor dela Blașiu 1848, cu scop de a se protesta contra unirii Ardêlului cu Ungaria, că tocmai acum are să se desfășure procesul monstru al românilor din cauza memorandumului, în care ei au ridicat protest înaintea împêratului și regelui tot în contra unirii Ardêlului cu Ungaria.

Făcând apoi amintire despre procesul memorandumului, la care vor figura ca apêrători sêrbi și slovaci continuă astfel:

Nu sunt Țre aceste vremuri foarte de deplâns. Nu zace Țre ceva nepus de grav în aer? Cine ar puté străbate înturerecul, care acopere lucrurile ce s'ar puté nasce din acosta?

* * *

Situațiunea în parlamentul Italiei în urma pertractărilor lui Crispi cu presidentul comisiunii de 15 a devenit atât de acută, încât nu mai pôte fi vorbă de aplanarea divergențelor. Guvernul consideră ușurările introduse în budgetul militar și în cel al marinei numai de un mijloc ausilier, la care nu se pôte reflecta mai mult de un an doi. El consideră de sinucidere a țerii ori ce economisare, ce s'ar face pe contul armatei, și insistă pre lângă anuități precum și pre lângă celelalte proiecte financiare. Comisia de 15 însă pretinde o economisare de 14 milioane la budgetul militar și al marinei. Infrângerea guvernului e neevitabilă. Dar guvernul nu va demisiona ci va cere de la rege disolvarea parlamentului. Sê țice, că Crispi în raportul seu către regele a accentuat necesitatea unei acțiuni imediate și

energice, pentru ca astfel să se pună capêț conficitului cât mai curênd.

* * *

Gaston Callmette, redactor la ziarul „Figaro“ din Paris a avut onȚrea să fie primit de regele Humberto al Italiei în Veneția, cu care s'a întretinut mult timp asupra relațiunilor dintre Italia și Francia.

Acest interview interesant va produce de sigur o bună impresiune în lumea întregă și va contribui la îmbunătățirea raporturilor diplomatice și economice dintre Francia și Italia.

„Neue Freie Presse“ aduce între altele următoarele date despre acest interview:

Regele a accentuat mai întâi acuta luptă țiaristică, care pȚrtă vina principală în neînțelegerile dintre popȚre. Cu deosebire atacurile presei parisienne sunt mai dese. Se fac diferite manevre financiare și din toate rezultă de cât greutăți, pentru că totul nu este decât o neînțelegere.

Diversitatea de interese creșce în chip artificial; așa e d. e. cu legea lui Méline, pe care camera francesă a creșut nimerit să o adopte. Noi italienii considerăm acosta lege vamală rea, periculoasă și zadarnică. În fond nu există între ambele popȚre nimic neliniștitor, nimic ce nu s'ar puté repara, ci din contră o adêncă simpatie.

În Francia sê afirmă că eu așa dori rêsboiul, că Italia ar vrea să aprindă focul ceea ce e absurd. Nimic nu ne permite rêsboiul, nici budgetul nostru, care dă deficite, cu atât mai puțin voința, dorința sau înțelepciunea noastră. Suntem un stat încă prea tiner pentru a cuteza așa o aventură.

Am puté noi pune unitatea noastră națională în joc la o partidă al cărei sfârșit e nesigur pentru ori și cine?

Noi n'avem puterea financiară a Francei, care pȚte să vê conducă pe d-vȚstră, a căror armată este mai puternică, la aspirațiuni rêsboinice, ce ne sunt strêine nouê.

Continuând, regele Humberto a declarat țiaristului parisian:

Suntem siliți să facem seriose economii și nu căutăm decât să economisăm, fără ca însă se suferă onȚrea și siguranța patriei.

Prin urmare noi nu suntem un pericol de rêsboi, ci iubitorii păcii — și eu știu, că aceste sentimente pacifice sunt împărtășite atât de împêratul Austriei și de împêratul Germaniei, cât și de însuși țarul.

Care suveran european ar țari poporul sêu în rêsboi acum, când îmbunătățirile artileriei nu mai au sfêrșit? Francia sê înșelă deci, dacă vor besce de amenințările noastre, Țr presa trece în acosta cestiune peste marginile permise ale fantasiei.

Regele Humberto a mai amintit și de congresul de medicină, apoi trecând la întâlnirea cu împêratul Wilhelm, a țis: Întâlnirea cu împêratul Wilhelm în Veneția a fost numai o vizită de prietenie și nu stă în legătură cu nici un act politic. Împêratul Wilhelm călătoreșce bucuroș, m'a vizitat de mai multe ori, eu sunt un vechiu prietin al seu.

Relativ la simpatiile dintre Italia și Francia regele Humberto a mai adaos: Noi, italienii, privim neschimbat la o țeră amică. Fii ei s'au luptat împreună cu ai noștrii. Noi n'am uitat luptele glorioșe. Mai curênd sau mai târțiu se vor convinge ambele țeri că vechia prietenie continuă a exista.

Aspirațiunile naționale-politice ale românilor din Ungaria.

(Urmare.)

Dacă apoi mijlocele apte și căile, ce duc la sanarea cestiunii române, s'au a cestiunii naționalităților peste tot, d. Hódossy le află înainte de toate și mai ales într-o întărire, dezvoltare puternică și expresiune pregnantă a statului ungar, pe toate terenele

vieții publice, fiindcă prin aceste li-s'ar pune friu poftelor secesionistice a naționalităților, le-ar despărți de „anumite cercuri turbure“ și le-ar umplea cu respect și ascultarea de puterea și auctoritatea statului ungar: nu încape indoială, că realizarea acestor pretensiuni ar putea face să încete până la o măsură Țre care tendinșele naționalistice, dar o sanare dorită, necesară n'ar produce aceste măsuri și instituțiuni nici de cum. Pentru că, statul descris de domnul Hódossy în fundamentul seu și în efectele sale este negarea, ba chiar abrogarea condițiunilor de existență, garantate prin lege. Acosta ar fi aceeași „politică de pacificare“, cum o propune față de români comitatul Clușului în reprezentanța dela 30 Octobrie 1893, și care ținde direct a răpi naționalităților, bisericilor, școlȚlor și limbilor lor, și cel mai îngust teren, și a le impune cea mai mare posibilă restringere a drepturilor și libertăților lor. Prelângă toate acestea comitatul Clușului tot își mai exprimă părerea, că e credință falsă a crede, că realizarea ideii de stat magiar s'ar putea face numai pe conta principiului libertății. La dispoșiile propuse, se țice, că clușenii ar fi avut în vedere mai mult numai garanțiile libertății comune și condițiunile egalității de drept cetățenesc și că ei s'ar fi reșinut tare dela recomandarea unor atari măsuri violente, cari în privința limbei s'ei s'ar puté provoca o magiarizare mesteșugită sau silită, — și altele de acestea. Pentru părerea acosta însă, chiar din pricina propunerilor lor prea violente, clușenii nu vor afla preste tot nici o complăcere, nici o aprobare, nu numai între naționalități, ci nici la Țmeni singuratici, cari judecă nepreocupați. De altcum e un fapt îmbucurătoriu, că pretensiunile acestea ale comitatului Clușului, precum și celelalte proiecte contrare dreptului și libertății, proiecte făcute și din partea altor municipii în contra naționalităților, autómiei bisericesci scolastice, a presei periodice etc. a lor, — nu numai că n'au aflat sprigin în cea mai mare parte a opiniunii publice, a presei magiare, ci au aflat mai mult mustrare și respingere. Ținuta acosta a jurnalisticei ne lasă să sperăm, că șovinismul esagerat nu va mai primi din partea acestor foi nici un sprijin, nici o promovare. Pentru că intru ațitarea naționalităților, precum intru amărirea și inveninarea întregii cestiuni a naționalităților din Ungaria o mare vină pȚrtă chiar presa țilnică magiară. Esagerările, schimosirile, acuzările și suspiționările, la cari naționalitățile au fost espuse aci nu arareori, au turburat spiritele peste mesură și au provocat și în cealaltă parte declarațiunii și fapte, cari apar tot așa de nedrepte, ca și punibile.

Și precum prim-ministrii ungari ca Julius Szapáry și acum Dr. Ales. Wekerle, la diferite ocașuni au accentuat în parlament și afară de acela susținerea drepturilor și libertăților legitime a naționalităților în favorul dezvoltării și cultivării civilizațiunii lor naționale fără de a păgubi unitatea statului ungar și națiunea politică unitară; precum singuratici ministri, ca C. Hieronymi, m. de interne, contele Andreiu Bethlen min. de agricultură au tractat în public și au discutat în același sens cestiunea naționalităților, mai ales cu privire la români și la aspirațiunile lor naționale politice; chiar așa a fost pricepută acosta cestiune, pentru Ungaria de o eminentă importanță și din partea altor politici și publicisti ai diferitelor partide din parlament și deslegarea ei a fost declarată de posibilă numai pe terenul libertății și dreptății. Mai indigităm aici numai la declarațiunea făcută în „cestiunea română“ din partea vicepresidentului „Kultur-egylet“-ului Iuliu Horváth deputat dietal și redactor.

Intr'un respuns al acestuia către țiarul românesc „Țara“ din Bucuresci se țice:

Datoria cea dintăiu a fie-cărui stat este ca toți cetățenii, fără deosebire de religiune de naționalitate, de situațiune socială sau de ocupațiune, să fie ținuți la devotamentul și iubirea către patrie, la respectul și fidelitatea către constituție. Atăta cerem noi dela cetățenii statului ungar, care sunt de naționalitate română.

(Va urma)

Noutăți.

Prelegerea publică ținută Duminecă de dl prof. Dr. Petru Span, a fost ascultată cu viu interes. Conferențiarul a făcut un studiu adânc despre „afectele din viața indivișilor și a popȚrelor“, și l'a predat în formă deplin elocuentă. Espunerea observațiunilor psihice și fizice a fost puternică, Țr esemplele istorice cu care și-a motivat tema au fost bine alese. Prelegerea a durat 1 1/4 Țră și s'a terminat în aplausele publicului.

* * *

Deputați preȚesci pentru sinodul eparohial aradan sunt aleși: În cercul Aradului: părintele protopresbiter Moise Bocșau; în cercul Giulei: părintele Iosif Beșan, administrator protopresb.; în cercul TimișȚorei: părintele protopresb. Dr. Traian Putici; în cercul Radnei: pâr. protopresb. Vasiliu Beleş; în cerc. Lipovei: pâr. protopresb. Voicu Hamsea; în cercul Vingii: pâr. protopresb. și asesor consist. Ignatie Pap; în cercul Chisetteu: pâr. protopresb. Gregoriu Crăciunescu; în cercul Bănat-Comloșului: pâr. protopresb. Paul Miulescu; în cercul Birchișului: protosincelul Augustin Hamsea; în cercul Butenilor părintele protopresbiter Constantin Gurban; în cercul Chișeneului părintele ieromonach Vasiliu Mangra; în cercul Halmagiului: pâr. protopresb. Ioan Groza.

— Pentru sinodul eparohial din Caransebeș au mai fost aleși: în cercul II Lugoj: Dr. George Popoviciu, protopresb.; în cerc. III Zgribesci: Nicolae Sciopon, preot în Remetea-pogănicuiu; în cercul V Coșava: George Popoviciu, paroh în Cluciova; în cercul VI Buziaș: Teodor Cioloca, paroh în Șipet; în cercul VII Jebel: George Lușța, preot în Blajova; în cercul X Vêrșet: Dr. Iuliu Olariu, profesor diriginte la institutul teologic; în cercul XIV Rețifa-montană: David Têrfălögă, paroh în Rețifa-montană; în cercul XIX Bozovicuiu: Dr. Traian Badescu, protodiacon și secretariu consistorial; în cercul XX Satul-nou: Trifon Miclea, protopresbiter.

* * *

Sciri militare. Locotenentul mareșal Teodor cav. de Seracin, la rugarea proprie, a fost pensionat. Cu acosta ocașune Majestatea Sa și-a exprimat deplina îndestulare pentru serviciile prestate de bravul locot-mareșal. Cu părere de rêu trebuie să înregistram repășirea cavalerului Seracin, căci el a fost ultimul general român, pe care l'am mai avut în armata monarhiei.

* * *

O faptă oribilă. Din Cinadie ni se scrie:

Mercuri în 30 Martiu 8 sêra s'a întemplat următoarea faptă oribilă: Un econom anume Ioan Bârsan în etate de 50 de ani căsătorit, nefind donat dela D-șeu cu fii, s'a tot îmbiat încă din anii trecuți a lua pe cineva lângă sine ca sê-i fle erede, resp. fiu adoptiv, donându-i pușina sa avere ceea-ce s'a și întemplat; căci acum va fi anul, de când s'a aflat un astfelu de fiu adoptiv, căruia i-a făcut și Țre care scrisȚre prin notariu. Dar în cele din urmă, ce se veđi, respectivul stăpân al casei mai aprȚpe de un an resp. dela intrarea fiului adoptiv în ograda lor a fost tot reu maltratat din partea amêndorora, adecă a femeii și a fiului adoptiv, așa încât de multe ori a fost și bătut și alungat, desconsiderându-l în totă privința. În cele din urmă, veđend că nu mai pȚte nici într'un mod vieșni în ale sale, deși a alergat pe la judecătorie, ca pe acest fiu adoptiv sê-l îndepărteze dela casa și curtea sa, nu s'a mai putut și așa Mercuri sêra în 30 Martiu pe la 8 Țre, după cum s'a fost exprimat în fața unora și-a omorit femeia, Țr dênsul și-a pregătit în șopru cel avea în legătură cu casa: funia de acățat, și după ce a veđut că femeia e deja mȚrtă, numai decât s'a pus și și-a dat foc la casa și tot în acel moment s'a dus numai decât la locul cel pregătit de s'a spândurat. În unda cea înfricoșată a focului de nȚpte a alergat tot satul, de unde pe femeia o scȚse afară în mijlocul curții mȚrtă și parte arsă, Țr pe nimitul ei bărbat, nesciind nimenea unde se află, în cele din urmă după domolirea focului l'a aflat în foc, fiind tot ars și fript, rêmânend numai Țsele, asemenea unui schelet, tot negru. În ziua următoare a ve-

nit comisiunea făcând investigația până a doua zi, și în fine pe fiul lor adoptiv l'a escortat cu gendarmeria.

O societate de domnișore s'a constituit în București de scop de a lucra pentru înălțarea și a fiului lor adoptiv l'a escortat cu gendarmeria.

Locuri vacante de cadeți. În Septembrie a. c. vor deveni vacante numeroase locuri în școlile militare de cadeți din monarhia, și adevărat în institutele din Budapesta, Viena și Praga câte 100, în institutele din Karlstadt, Kierthaus, Doboz, Sibiu, Triest, Marburg, Liebenau, Pojon, Innsbruck și Timișoara câte 30—50 locuri. În școala de cadeți de artilerie din Viena vor deveni 100 și în școala de pioneri din Heinburg 50 de locuri vacante. Dintre 120 de locuri stipendiate sistematice pentru institutele de crescere ale acestor comune, devin vacante 12; adevărat în școlile reale inferioare militare din Güns, Eisenstadt, Cașovia, St. Pölten, în academia din Viner-Neustadt, în academia de marină din Fiume. În academiile și școlile reale inferioare militare vor fi și locuri pe jumătate stipendiate.

Secțiunea din Paris a Ligei române a ținut o ședință, la care a asistat vicepreședintele societății etnografice Pret. Răspunzând la salutarea de bună-venire dănsul a făcut urări caldurese pentru reușita cauzei naționale, asigurând pe românii de simpatia Francei. La intrare și la ieșire d. Pret a fost obiectul unor caldurese ovășii.

Colera. Scirea, că încă două casuri de coleră s'ar fi în Galați, se confirmă. Măsurile cele mai stricte s'au luat pentru ca acest flagel să dispară; totuși starea sănătății locuitorilor din acest oraș lasă mult de dorit. Disentria bântue, după cum aflăm, nu numai în Galați, dar chiar în Brăila, Sulina Fetesci, Cernavoda etc., scrie „Naționalul“.

Din viața noastră constituțională bisericească.

(Incheiere.)

Din raportul protopresbiterului tractului Alba-Iulia, înaintat sinodului protopresbiteral și care ni s'a pus la dispoziție, extragem următoarele date:

Din anul trecut până acum îmbunătățiri s'au făcut și cu privire la biserici și anume s'a reparat biserica din Alba-Iulia oraș, și s'a edificat biserica din Totoiu, ambe au primit ajutoare din fundațiunea fericitului Șaguna, și anume cea dintâi suma de 600 fl. cea din urmă suma de 800 fl. Biserica din Alba-Iulia s'a reparat cu o sumă de 1000 fl. și restul de 400 fl. s'a colectat dela fruntașii din parohie și dela popor. Biserica din Totoiu a mai primit un ajutoriu de 122 fl. dela o petrecere arangiată aici în Alba-Iulia de către clericii noștri din seminariul „Andreian“, a mai primit o sumă de 100 fl. colectată prin oficiul protopopesc, er veteranul președint al comitetului parohial dl Ioan Moldovan i-a venit cu ajutoriu cu un împrumut de 1300 fl., care l-a luat însărcinându-și averea proprie, numai ca să vadă ridicat edificiul sântei noastre biserici.

S'a mai aprobat un plan pentru o nouă biserică în Gârbova de sus și Inuri, cari sunt neînțerate pentru obținerea de ajutoriu ce și ne putem apuca de lucru, er acum din Teuți este înaintat spre aprobare acum.

În Ighiel planul făcut nu s'a înaintat, deși pretorele a amenințat cu închiderea bisericeii, parohia are foarte puțină avere și îi e tēmă că cu greu se va putea edifica o biserică nouă fără un ajutoriu mai considerabil. Repararea bisericilor din Cetea și Geógiu sunt puse în curgere după-cete anul

trecut nu s'au putut repara din mai multe motive.

La edificiile de școlă încă s'au făcut unele îmbunătățiri, și anume: s'a edificat școlă nouă și corăspunzătoare în Craiva, care a primit și un ajutoriu de 300 fl. din fundațiunea Șaguna, asemenea s'a ridicat școlă nouă în Bucurdea asemenea a ajutat cu 300 fl. din fundațiunea Șaguna, care însă nu e terminată, asemenea s'a pus sub co-periș școlă nouă în comuna Tibru, care o va putea termina după obținerea unui ajutoriu. Nu este edificiu de școlă în Strempiu, Mesentea și Órda de jos. Pentru Strempiu s'a înaintat deja planul, dar neputându-se anul acesta încasa aruncul de 800 fl. din cauza recoltei celei rele, planul nu s'a aprobat deși o parte din material e adunat, er în Păclisa anul acesta se va ridica edificiu de școlă după planul aprobat, fiind rugarea pentru ajutoriu înaintată.

Învățători definitivi sunt 12, provizori 8, va să dăcă 20 corăspunzători, apoi 6 învățători necualificați. În 3 parohii din lipsa de concurenți s'au încredințat cu instruarea elevilor preoții.

Numărul cel mare al restanțelor a scăzut și probabil că în acest an se va și face deplină ordine.

Parte mare din rațiociniile restante s'au deja pertractate în comitet și sinod. În decursul anului se vor realiza și aceste scări, provenite din pécatele vechi ale administrației.

În anul acesta s'a întemplat reconstituirea organelor noastre bisericești în parohii. Din toate parohiile au intrat conspecte despre cei aleși în comitet și epitropie afară de două, de unde nici la ursoriul din urmă nu a venit răspuns.

În 32 parohii constituirea s'a întemplat în ordine, în vre-o 4 comune a condus protopresbiterul actul de constituire, în una s'a delegat parohul Georgiu Muncușiu. În 2 parohii s'a ivit neînțelegeri la constituire și anume din Cetea au intrat 2 proteste contra actului alegerei și contra unor singuratici membri aleși.

Cântul în școala poporală.

(Urmare.)

Atât pentru încungiuirea acestora cât și pentru a pregăti pre elevi la o cântare plăcută, învățătorul se scrie pe tablă un ton, de înălțare mediocră bunăoară *f.* sau *g.* în timpi nu tocmai repeși, ca pătrare sau optimi, mai de multe ori și punem pre elevi să-l cânte încet cu silaba *va.* Pentru variațiune și pentru de a se deprinde a înțona toate vocalele corect, bu chiar și intona tote, înloc de *a,* după *v* să cânte *e,* *i,* *u;* er în loc de *v,* *b,* *c,* *p,* *d* etc. Acestea se pot deprinde și în gamă.

Una dintre cele mai principale recerințe de a cânta frumos este respirarea și inspirarea corectă. Răsuflarea necorectă se poate observa și în cor chiar se nu inspire și respire toți deodată căci vocile se întăresc sau slăbesc neregulat, ca itele cele rele. Pentru a încunjura acestea, cum s'a dīs și mai sus, elevii vor fi ținuti cu pieptul afară, pântecelul înlăuntrul și se vor deprinde de a economisa cu aerul inspirat. La economisarea acesta fi deprindem așa, că-i punem să inspire încet aerul și după aceea cântând un ton d. e. *g* lin să-l țină până ce învățătorul numără în timpi egali 1—6—7—8—10.

Elevii emulază, și în emularea acesta de multe ori cad în extrem forțându-se a cânta și după ce aerul inspirat l'au respirat. Prin acesta fac abuz desastroos; se nu suferim acesta căci își strică pieptul. Indată ce au respirat încet se respiră și după aceea de a mai cânta. Semnul resulfării se pune deci în tot locul unde e de lipsă, prin ceea ce încă se deprind la răsuflare corectă.

Observă încă că un elev nu trebuie să cânte continu mai mult de $\frac{1}{2}$ de óră; să nu se forțeze la tonurile înalte sau profunde, și érna cel puțin

2 minute să stea încă în școlă după cântare, și numai atunci să se trimită afară. —

Tot odată poate să facă cunoscut elevilor și semnul repetării. Semnul acesta arată, că cântarea éră și trebuie cântată în această înălțare începând până nu nu se repetă dela început ci numai dela alt semn al repețirii, care se pune de unde vom a repeta cântarea. Spre ilustrare se poate desemna pe tablă sau să arată în vre-un manual de cântări. Altă explicație de prisos.

Anul V.

XXII. Observări generale.

Ca și în ceilalți așa și în anul acesta vom continua cu deprinderile de auz și de înțonare pentru a deprinde semnele alterative; cu deprinderile de cetire și scriere și când observăm necesitate și cu exercițiile de înțonare corectă descriși în punctul precedent.

Deprinderile cu semnele alterative le vom folesi și pentru scopul de a pregăti pre elevi la transpoziția gamelor, care încă se va tracta în anul acesta și cu care ne putem apropia mai sigur de scopul propus.

În totă óra se vor lua succesive exerciții de auz, de înțonare, scriere și deprinderi tehnice cu semne alterative.

XIII. Semnele alterative.

Cunoscem deja semnele: diezul bemolul, și becarul, cunoscem și efectul cel produc ele fiind aplicate înainte unei note; cu toate acestea obvenind multe diezuri sau bemoluri în gamă produce confuzie în elevi și nu știu să dea sama despre ele. Ca să încunjurăm acesta confuzie vom urma gradat cu următoarele exerciții:

a) Ȋicem elevilor să cânte gama în suire și pogorire începând din tonul obișnuit *do.* Acum țicem se cânte gama éră și însu nu începând din tonul obișnuit, ci pre *do* să-l începă acum din *re* al gamei anterioare. Să înțelege, că la început va merge cam greu, căci în urechile elevilor încă și acum sună *re* pe care trebuie să-l ia de *do,* însă după vre-o câteva încercări vom isbuti a obținea gama cea nouă. Când am terminat cu acesta, vom începe pre *do* din *mi* respective, vom începe anterioare, apoi din *fa* și în urmă din *sol.* A începe gama și din tonurile mai nalte ca *sol* nu e consult, căci espunem elevii la prea mare forțare; ci vom începe formarea gamelor în coborire cu secunda mare din *do* al gamei anterioare Astfel vom începe din *si* cu bemol, apoi *la* cu bemol și *sol* cu bemol și nu vom trece dela un exercițiu la altul, până precedentul nu-l știu cum să cade.

b) Incepem gama érăși în tonul obișnuit *do.* Gama următoare o începem cu o terță mai sus decât cea anterioară adevărat din *mi,* și tot așa din terță în terță. În coborire începem și o terță mică maijos decât am început respective terminat gama anterioară, și tot așa coborim până unde numai ajung elevii.

(Va urma.)

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARA

Țera noastră.

Descriere poporală a Ardeului de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Minele de aramă dela Bălan constau din cinci stole, așezate una de asupra celeialte. Producțiunea lor de aramă este cam o sută de măji metrice la an, pe când mai nainte se scoteau pe an la 700—800. de măji.

Să țice, că aici au fost mine de aramă încă pe timpul principelui Apafi (seculul al XVII—lea), dar ori este acesta afirmare neadevărată, ori apoi minele de aici au fost părăsite și uitate cu totul și numai

la finea vécului trecut au început a se cultiva. Kóvári ne spune, că până la acest timp nu s'a știut, ce bogăție ascund în sinul lor stăncile din apropierea isvorului Oltului și ținutul nu era cercetat decât de păstori, cari își mânau aici oile și caprele la pășune. Acela care a descoperit un șir de mine aici bogăție, a fost un român, întai lumii păstor de capre, cu numele Ioan Oprea, de loc din satul Timafaléu, de lângă Cristurul secuiesc. El a zărit pe cóstele unei stânci cea dintâi stufă de aramă, pe care arătându-o dirigătorilor, s'a constatat existența aramii și stăpânirea a descoperit minele, pe cari însu preste câțiva ani le-a vîndut la privați.

Stăpânirea, așa ne spune mai departe Kóvári, a dat lui Oprea pentru descoperirea sa norocósa o remunerațiune anuală de 80 fl. Preste câțiva ani însu Oprea și-a pierdut actul de remunerație și la 1835-36 a mers pe jos de două ori la Viena, ca să îi se dea o altă scrisoră, dar fără rezultat, căci n'a mai putut obține un nou act de remunerație. „Și astfel, țice Kóvári, a murit în miserie omul, care a îmbogățit țara cu o asemenea baie“.

Dinsus de Bălan se află isvorul Oltului, pe cóstele muntelui numit Șipoș.

De aici pleacă Oltul, ca o vale mică, și în calea sa lungă udă, pe toată înălțimea a țeri noastre la resărit și mędăđi, Ȋeșind din valea obârșiei sale întră pe platoul Ciucului la Săn-Domocoș. Aici este valea lui cea mai naltă situată. Pe la Tușnad întră în prima sa strimțore de munte, pe care străbătându-o trece în șesul Treiscaunului și Țara-Băseđi care este a două vale a sa, mai jos așezată decât podeul Ciucului. Aici Oltul, formând, un mare semicerc, încunjură pe la mędăđi munții Baraoltului, apoi pe la Rákos întră în a două sa strimțore de munte, în interesanta strimțore a Rakoșului. Prin ea Oltul străbate în a treia sa vale, în Țara-Negru Voevod. Oltul curge aici spre apus, paralel cu măiestrosul șir al munților Făgărașului. Din sus de Avrig el se îndreptă spre mędăđi și pe la Boița întră în pasul Turnului Roșu, în ultima și cea mai grandioasă strimțore a sa și tăind de-a curmezișul șirul dela mędăđi al Carpaților, străbate pe șesul României, care este valea sa cea mai adâncă. În Românie el își ține direcțiunea dela mędănopte spre mędăđi și se varsă în Dunăre în apropiere de Turnu-Măgurele.

Oltul este după mărime al doilea riu al Ardeului. În alvia sa el adună apa dela nenumărate riulețe și pârăie de munte, dar afluenți mari nu are, ci numai riuri mai mici. Dintre aceste cele mai de frunte sunt: Valea-Nétre în Treiscaun, Timișul și Bâra în Țara-Băreși, Varghaș și Timorodul, cari vin din Arghita, și înspre Turnul-Roșu Cibinul.

Oltul în diferite timpuri a fost navigat mai însemnată a fost navigațiunea pe el în seculul trecut, când sub domnia lui Iosif II. Austria avea răsbouiu cu Turcii. Atunci administrația militară austriacă espedit pe nești praviaț pentru austriacă de armată, ce se afla în Muntenia.

În timpul nostru se discută din nou cesțiunea de a se face navigațiune pe Olt, dela Făgăraș în jos.

Oltul după-ese din Secuime, curge prin ținuturi romănesce. Pe ȑermii lui trăiesc mii de românii, și pentru aceea el este un riu iubit la poporul nostru. El a numit cu numele acestui riu un frumos ținut românesc, „Țera Oltului“, și apoi vedem că îl amestecă cu drag în cantecele sale, cântând:

Oltule, Oltule,

Ce curgi așa tulbure . . .

și

Oltule apă seracă,

Lasă voinicii să trecă etc.

(Va urma.)

S'a pierdut

un orologiu de aur pentru dame cu lanț de argint. Orologiul a fost pierdut Vineri din strada Urezului (Reisbergasse) până în parcul cetății. Cel ce l'a aflat va binevoi a-l înapoi în redacțiunea fóiei noastre, primind un onorarium convenabil. [70] 1

Publicațiune.

Spre asigurarea reconstruirii podului „Silberbach“ - lui Nr. 12 de pe drumul municipal Sibiu-Cisnădie-Sadu se publică pe baza deciziunii comitetului administrativ din 19 Martiu 1894 Nr. 230 pertractare cu oferte, care se va ține în 24 Aprile 1894 la 10 ore a. m. în sala mică din palatul comitatens.

Doritorii de a întreprinde această lucrare sunt provocați să-și substernă ofertele referitoare la întreprinderea acestei lucrări până la ora 9 a. m. a zilei determinate la vice-comitele comitatului. Ofertele intrate mai târziu nu se vor considera. Ofertele trebuie să fie închise, sigilate și provădute cu vadiul de 5% după suma preliminară cu 3227 fl 51 cr.

Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din chestiune se pot vedea la oficiul de construire reg. ung. în orele de oficiu.

Sibiu, în 10 Aprile, 1894.

Reissenberger,
vicecomite.

Bibliografie.

„Transilvania“, foia Asociațiunii transilvane Nr. 4, anul XXV a apărut pe luna lui Aprile cu următorul

Sumariu:

Sesiunea generală a Academiei române — Dela universitatea c. r. din Cernăuți. — Din publicațiunile Academiei române. — Din cronica lunară. — Bibliografie. — Contribuiri la fondul „George Barițiu“. — Proces verbal, al comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luat în ședința dela 8 Martiu 1894 n.

— „Musa română“, foie musicală și literară. Nr. 4 anul II, a apărut pe luna lui Aprile cu următorul

Sumariu:

Partea litera: Robert Sehumann (continuare). — Puterea cântului. — Poesie.

Partea musicală: De pe Câmpie. — De pe valea Oltului! — De-ași mai fi odată june! — Bistrițana, tôte arangiate de I. Mureșian.

Turnătoria de clopote și de metal a lui Antoniu Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adjuștări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adjuștare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 13—52

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobere 1893.

Budapesta — Predeal											
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren accelerat	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane		
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20	6.20
8.25	2.10	2.50	5.50	9.15	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35	1.50	8.40
11.28	4.07	6.14	8.57	11.12	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31	11.46	4.47
1.35	5.46	—	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16	10.05	2.24
3.53	7.08	8.42	1.50	2.12	Tr. de	↑	—	2.25	11.04	8.43	12.09
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	Oradea-mare	↑	—	2.18	10.44	8.38	11.51
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.17
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	—	9.30	—	10.42
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	2.6	9.10	7.47	10.23
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	3.53	—	8.31	7.08	9.51
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.53	6.39	9.12
8.05	10.37	6.24	6.24	—	Ghîrbău	↑	1.13	—	6.53	—	8.17
8.32	—	6.59	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl.	12.17	11.01	6.14	5.25	7.40
8.49	—	11.10	8.40	6.11	pl. Apahida	sos.	—	10.45	5.14	4.48	6.52
9.06	—	11.32	9.08	6.27	Ghiriș	↑	—	—	4.45	4.23	6.34
10.08	—	12.50	10.40	7.28	Cucerdea	↑	—	9.23	3.18	3.—	5.26
10.37	—	1.25	11.25	7.50	Uióra	↑	—	8.54	2.31	2.08	4.52
10.59	—	1.43	11.54	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.13	2.—	4.34
11.07	—	1.52	12.04	—	Aiud	↑	—	8.24	1.35	1.51	4.28
11.31	—	2.18	12.34	8.17	sos. Teiuș.	pl.	—	8.07	1.03	12.45	3.47
11.48	—	2.40	1.—	8.33	pl. Crăciunel	sos.	—	—	11.57	—	2.27
12.25	—	—	1.40	8.38	Blaș	↑	—	7.31	11.42	—	2.13
1.04	—	—	2.17	—	Micăsasa	↑	—	—	11.06	—	1.39
1.35	—	—	3.14	—	sos. Copșa-mică	pl.	—	6.57	10.4	—	1.18
1.50	—	—	3.34	9.42	pl. Mediaș	sos.	—	6.55	10.31	—	12.53
2.13	—	—	3.49	9.44	pl. Elisabetopole	sos.	—	6.42	10.09	—	12.37
2.32	—	—	4.11	9.59	Sighișoara	↑	—	6.21	9.31	—	12.06
3.04	—	—	4.48	10.22	Hașfalău	↑	—	5.54	8.53	—	11.29
3.39	—	—	5.27	10.51	Homorod	↑	—	5.34	8.23	—	11.03
4.01	—	—	6.10	11.13	Ágostonfalva	↑	—	4.29	6.55	—	9.46
5.26	—	—	7.52	12.26	Apața	↑	—	3.56	6.09	—	9.04
6.08	—	—	8.30	12.58	Feldioara	↑	—	3.40	5.42	—	8.37
6.40	Tr. de	—	9.03	1.15	sos. Brașov	pl.	—	3.19	5.07	—	8.03
7.16	per-	Tren	9.38	1.34	pl. Timiș	sos.	—	2.48	4.20	—	7.23
8.—	sone	accele-	10.25	2.09	Predeal	↑	4.45	7.40	—	8.50	—
—	—	rat	—	—							
—	11.—	5.15	6.18	2.19							
—	12.26	5.57	7.10	3.01							
—	1.11	6.29	7.40	3.31							
—	8.45	12.20	10.50	1.59							

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	
—	—	10.—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	3.—	—
—	—	8.10	1.56	9.30	Budapesta	↑	7.25	1.20	5.50	—
—	—	10.04	4.02	1.05	Szolnok	↑	4.15	11.15	2.21	—
—	—	3.45	6.57	5.24	sos. Arad	pl.	11.18	8.20	9.05	—
—	—	—	—	—	pl. Glogovaț	sos.	10.46	7.20	8.40	—
—	—	4.30	2.34	5.46	Györök	↑	10.34	7.01	8.30	—
—	—	4.42	2.34	5.57	Pauliș	↑	10.11	6.20	8.08	—
—	—	5.03	3.34	6.19	Radna-Lipova	↑	9.58	5.50	7.57	—
—	—	5.14	3.58	6.30	Conop	↑	9.44	5.28	7.46	—
—	—	5.32	4.20	6.48	Bêrzava	↑	9.10	—	7.17	—
—	—	5.56	—	7.12	Soborșin	↑	8.54	—	7.02	—
—	—	6.12	—	7.27	Zam	↑	8.03	—	6.24	—
—	—	6.58	—	8.07	Gurasada	↑	7.28	—	5.53	—
—	—	7.26	—	8.33	Ilia	↑	7.—	—	5.28	—
—	—	7.52	—	8.57	Branicica	↑	6.49	—	5.17	—
—	—	8.08	—	9.13	Deva	↑	6.24	—	4.55	—
—	—	8.26	—	9.29	Simeria (Piski)	↑	5.59	—	4.33	—
—	—	8.52	—	9.53	Orăștia	↑	5.43	—	4.17	—
—	—	10.—	—	10.19	Șibot	↑	4.42	—	3.30	—
—	—	10.25	—	10.50	Vințul de jos	↑	4.20	—	3.03	—
—	—	10.44	—	11.16	Alba-Iulia	↑	4.58	—	2.36	—
—	—	11.58	—	11.44	sos. Teiuș	pl.	3.40	9.40	2.19	—
—	—	11.29	7.05	12.06			3.04	9.05	1.39	—
—	—	11.56	7.40	12.38						

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova											
Orient. Espres	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren mixt		Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Espres	Tren de persoane		
9.06	11.—	9.—	9.15	4.15	pl. Viena	sos.	6.15	2.45	3.16	7.05	6.35
Vineri	1.55	8.25	2.35	6.30	pl. Budapesta	sos.	7.10	9.14	10.27	1.20	8.50
5.18	5.20	7.59	4.24	3.36	sos. Timișoara	pl.	9.50	5.50	5.13	7.50	11.20
—	6.15	8.25	5.25	9.30	pl. Caransebeș	sos.	9.20	—	5.07	7.42	3.28
—	9.35	10.41	8.23	3.30	Băile-Herculane	↑	6.22	—	12.53	5.31	11.05
11.28	—	12.52	10.58	7.36	Verciorova	↑	3.40	—	12.53	3.21	5.14
12.09	—	1.25	2.10	—	Bucuresti	↑	2.26	—	12.10	2.10	—
10.55	—	11.40	—	—			—	—	4.03	5.50	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	
—	2.35	8.15	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.40	2.37	8.25	1.18
—	3.26	9.01	3.57	9.44	Ludoș	↑	6.55	1.51	7.36	12.22
—	5.07	10.27	5.23	11.11	Oșorheiu	↑	5.30	12.25	5.54	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—			3.50	8.—	3.22	—

Simeria (Piski) — Hunedóra									
Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt		Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară
6.15	10.35	4.20	9.50	Simeria	↑	5.30	10.25	3.10	8.49
6.38	11.54	4.43	10.08	Cerna	↑	5.14	10.05	2.54	8.29
7.13	12.20	5.18	10.32	Hunedóra	↑	4.50	9.38	2.30	8.—

Brașov — Chezdi-Oșorheiu									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane
5.46	8.50	—	3.10	Brașov	↑	8.18	1.49	—	6.56
6.19	9.31	—	3.53	Prejmăr	↑	7.48	1.11	—	6.18
7.11	10.32	—	5.03	Sepși-S.-Georgiu	↑	7.02	12.10	—	5.17
8.31	12.08	—	6.40	Covasna	↑	5.46	10.34	—	3.39
9.08	12.54	—	7.26	Kezdi-Oșorheiu	↑	5.—	9.38	—	2.33

Murăș-Ludoș — Bistrița									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane
4.—	9.10								